

Zwerfvuil blijft problematisch, ook voor land- en tuinbouwbedrijven

Statiegeld langer uitstellen is onverantwoord

[Brussel, maandag 2 februari 2026]

De Belgische landbouworganisaties zoals Ferm, FWA, UAW, maken zich zorgen om het impact van zwerfvuil en sluikstorten op de land- en tuinbouwbedrijven in ons land. Zwerfvuil brengt dagelijks schade toe aan vee en gewassen en vervuult het milieu en de voedselketen. 35% van het zwerfvuil in Vlaanderen bestaat uit blikjes en plastic flessen. Toch slagen Vlaanderen noch Wallonië er niet in om net voor die verpakkingen de meest doeltreffende maatregel, namelijk statiegeld, in te voeren. Daarom trekken de organisaties nu samen aan de alarmbel en vragen om een snelle oplossing van dit urgente probleem.

Zwerfvuil veroorzaakt dagelijks schade aan landbouwbedrijven. Ondanks investeringen in magneten en andere preventiesystemen blijft de schade groot: veel zwerfvuil belandt in machines, vervuult graslanden en veevoeder, en kan bij het vee interne verwondingen veroorzaken, soms zelfs met spoedoperaties of sterfte tot gevolg.

Goedbedoelde maatregelen, maar onvoldoende

Intercommunales, gemeenten en talloze vrijwilligers zetten al jaren in op sensibilisering, doen opruimacties en 'blikjesvangers'. Maar ondanks al deze tijdsintensieve en dure inspanningen blijven de resultaten ondermaats. Elk jaar sterven dieren door zwerfvuil. Landbouwers krijgen hiervoor geen schadevergoeding en betalen hoge dierenartskosten. Niet alleen dieren ook de gewassen op het veld worden getroffen wat de voedselketen kan vervuilen. Voor landbouwers brengt dit enorme emotionele en economische kosten met zich mee: het opruimen en herstellen slokt tijd, energie en geld op.

Statiegeld zal een groot deel van de schade en vervuiling door zwerfvuil voorkomen.

België blijft uitstellen

Steeds meer Europese landen voeren statiegeld in zoals Oostenrijk, Polen, Spanje. Negentien landen in Europa hebben dit systeem ingevoerd voor plastic flessen en blikjes, waaronder onze buurlanden Duitsland en Nederland. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke vermindering van het aandeel van deze verpakkingen in zwerfvuil. In België staat statiegeld in geen enkel gewestelijk regeerakkoord - niet in Wallonië en niet in Vlaanderen. Nochtans verklaarde de Vlaamse minister van Omgeving, Jo Brouns, nog maar een jaar geleden dat "statiegeld onvermijdelijk is". Desondanks blijft ons land talmen.. Dit uitstelgedrag gaat ten koste van landbouwers, ons leefmilieu én onze openbare financiën. Dit treft alle burgers.

Nu handelen

Ferm, UAW & FWA roepen Vlaamse en Waalse regeringen op om:

- statiegeld op blikjes en flessen onmiddellijk opnieuw op de agenda te plaatsen;
- het meest efficiënt systeem te kiezen;
- de invoering snel en in overleg met alle actoren te organiseren.

Statiegeld is een essentieel instrument waar de sector al heel lang op wacht. Alle Belgische overheden moeten nu handelen: voor het welzijn van onze dieren, voor onze voedselveiligheid voor onze landbouwers en ons leefmilieu.

Perscontacten:

- **Ferm:** Caroline Audoor, caudoor@samenferm.be, 0496/90 52 22
- **FWA / UAW:** Lucie Darms, lucie.darms@fwa.be, 0476/84 27 76
- **Statiegeldalliantie:** Chloé Schwizgebel, pers@statiegeldalliantie.org, +31 643288231

Ferm

Ferm voor agravrouwen verenigt binnen Ferm 6.000 land- en tuinbouwvrouwen, ondersteunt het vrouwelijk ondernemerschap, zorgt voor vorming, belangenbehartiging en voor ontmoeting tussen collega's. Ferm is een positief ingesteld en invloedrijk vrouwen netwerk dat acties opzet en standpunten inneemt rond maatschappelijke thema's, vanuit het oogpunt van de vrouw. 62.000 vrouwen vinden elkaar bij Ferm rond boeiende workshops, leuke activiteiten en fijne ontmoetingen. Hiervoor zorgen 7.500 enthousiaste vrijwilligers in 750 lokale groepen in Vlaanderen. Meer info op SamenFerm.be

De **Statiegeldalliantie** verenigt een brede coalitie van milieuorganisaties, bedrijven, steden en burgers die pleiten voor een efficiënt statiegeldsysteem op blikjes en plastic flessen in België. De alliantie zet zich in voor minder zwerfafval, meer recyclage en een schonere leefomgeving. Vanuit een constructieve en oplossingsgerichte aanpak voert de Statiegeldalliantie campagne, deelt ze expertise en gaat ze in dialoog met beleidsmakers en andere stakeholders. Duizenden burgers, organisaties en lokale besturen steunen de oproep voor statiegeld als een bewezen en doeltreffende maatregel tegen zwerfval en voor een circulaire economie. Meer info op statiegeldalliantie.org.